
Redactioneel

Tien jaar na de hereniging van Oost- en West-Duitsland heeft Berlijn zijn speciale aantrekkingskracht nog steeds niet verloren. Ondanks het feit dat de stad in sommige opzichten meer is gaan lijken op andere steden in Europa, zijn de sporen van dertig jaar deling door de Berlijnse Muur er nog immer voelbaar aanwezig. De tegenstellingen tussen Oost- en West-Berlijn blijven bezoekers aan de stad intrigeren. Bovendien zorgt de stedenbouwkundige metamorfose ervoor dat het straatbeeld keer op keer verandert. Geïnteresseerden kunnen hun hart ophalen aan de nieuwste ontwikkelingen in de inrichting van het stadslandschap.

De noodzaak van de vele bouwwerkzaamheden wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt door de verplaatsing van de Bondsregering van Bonn naar Berlijn. Waar in Bonn als gevolg hiervan gezocht moet worden naar een alternatieve economische basis, is de nieuwe hoofdstad van Duitsland naarstig op zoek naar een gemeenschappelijke identiteit. Het stadsbestuur lijkt deze gevonden te hebben in de ambitie een Europese metropool te worden. In samenwerking met het omliggende gebied Brandenburg probeert Berlijn met behulp van een neoliberaal economisch beleid aan te haken bij de ontwikkelingen in andere grootstedelijke gebieden in Europa.

De stedenbouwkundige en economische herstructurering heeft de integratie tussen 'Ossies' en 'Wessies' niet kunnen bespoedigen. Veel Oost-Berlijners hebben moeite zich aan te passen aan de nieuwe economische omstandigheden en herkennen zich niet in de prestigieuze projecten als op de Potsdamer Platz. Zij vormen de 'drop outs' die de metropolitaanse ambities niet bij kunnen benen en steeds minder een beroep kunnen doen op sociale voorzieningen in de vorm van uitkeringen en goedkope huisvesting. Geen wonder dat sommigen terug verlangen naar de tijden van de DDR.

In dit nummer van AGORA staat Berlijn centraal als nieuwe hoofdstad van de Bondsrepubliek. Niet alleen wordt ingezoomd op de kansen en problemen van de herenigde stad. Ook ontwikkelingen die in heel Duitsland spelen komen aan de orde. De voormalige hoofdstad Bonn wordt eveneens niet vergeten. In het 'Varia'-gedeelte van dit nummer geven Frans Thissen en Kees de Hoog in aansluiting op het oktobernummer hun visie op de ontwikkelingen in het landelijk gebied. Verder een verslag van het congres van het Nederlands Studie Centrum over de integrale wijkaanpak en artikelen over kantoren en distributiecentra.

Dank aan de themaredactie: Gozewijn Bergenhenegouwen, Marco Bontje, Jacco van Golde Sanne Kamp en Floor van der Wateren.

VOLGEND NUMMER

Het februari-nummer zal geheel in het teken staan van gebied en bestuur: hoe relevant zijn de huidige bestuurlagen, hoe verhoudt gemeente zich tot gemeenschap en welke invloed heeft de Europese Unie op de bestaande bestuurlagen van gemeente, provincie en rijksoverheid?

Het is op dit moment alleen even de vraag of dat nummer ook zal verschijnen. De AGORA-redactie is druk bezig met het vinden van een nieuwe uitgever, maar als dat niet op tijd lukt, zullen de drukpersen tijdelijk worden stilgezet. Vooralsnog gaan we er echter vanuit dat AGORA ook vanaf 2001 weer vijf keer per jaar verschijnt.